

Temeljem članka 48. stavak (8) Zakona Bosne i Hercegovine o izvršenju kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera - pročišćeni tekst ("Službeni glasnik BiH", broj 12/10), Neovisno povjerenstvo za praćenje uvjeta boravka u zavodima, postupanje i poštivanje ljudskih prava osoba nad kojima se izvršavaju kaznene sankcije i druge mjere koje je izrekao u kaznenom postupku Sud BiH, strani sudovi za djela predviđena Kaznenim zakonom ili međunarodnim ugovorom čija je potpisnica BiH ili drugi sud sukladno zakonu Bosne i Hercegovine, na četvrtoj sjednici održanoj 17. 12. 2010. godine, usvojilo je

P O S L O V N I K

O RADU NEOVISNOG POVJERENSTVA ZA PRAĆENJE UVJETA BORAVKA U ZAVODIMA, POSTUPANJE I POŠTIVANJE LJUDSKIH PRAVA OSOBA NAD KOJIMA SE IZVRŠAVAJU KAZNE NE SANKCIJE I DRUGE MJERE KOJE JE IZREKAO U KAZNENOM POSTUPKU SUD BIH, STRANI SUDOVI ZA DJELA PREDVIĐENA KAZNENIM ZAKONOM ILI MEĐUNARODNIM UGOVOROM ČIJA JE POTPISNICA BIH ILI DRUGI SUD SUKLADNO ZAKONU BOSNE I HERCEGOVINE

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Članak 1. (Predmet)

Poslovníkom o radu Neovisnog povjerenstva za praćenje uvjeta boravka u zavodima, postupanje i poštivanje ljudskih prava osoba nad kojima se izvršavaju kaznene sankcije i druge mjere koje je izrekao u kaznenom postupku Sud BiH, strani sudovi za djela predviđena Kaznenim zakonom BiH ili međunarodnim ugovorom čija je potpisnica BiH ili drugi sud sukladno zakonu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Poslovník) uređuju se načela, način i djelokrug Neovisnog povjerenstva kao neovisnog tijela Parlamentarne skupštine BiH (u daljnjem tekstu: Neovisno povjerenstvo), dužnosti i obveze njegovih članova, posebne odredbe o radu Neovisnog povjerenstva, evidencije koje vodi i uredsko poslovanje, materijalno-financijsko poslovanje i sredstva za rad, iskaznica, naknade za članove, te druga pitanja od značaja za rad Neovisnog povjerenstva.

Članak 2. (Načela i način rada Neovisnog povjerenstva)

(1) Neovisno povjerenstvo neovisno je u svome radu u okviru važećih domaćih propisa i međunarodnih pravnih instrumenata.

(2) Sva nadležna tijela, institucije i ustanove u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu BiH), pravne i fizičke odobe dužne su Neovisnom povjerenstvu pružiti sve podatke i informacije, osigurati i dati sve materijale od značaja za njegov rad, te pružiti svu neophodnu pomoć potrebnu za neometano i zakonito postupanje Neovisnog povjerenstva iz njegovog djelokruga.

(3) Neovisno povjerenstvo djeluje isključivo na profesionalnim osnovama, ne zastupajući, ne štiteći niti podrivajući interese bilo koje političke stranke, registrirane organizacije ili udruge, ili bilo kojeg konstitutivnog naroda ili pojedinca u BiH.

(4) Neovisno povjerenstvo radi u sjednicama i operativno na terenu u kazneno-popravnim ustanovama na teritoriju BiH u kojima su zatvorene ili pritvorene osobe iz članka 1. ovoga Poslovnika, u ustanovama u kojima se izdržavaju zaštitne mjere izrečene sukladno Kaznenom zakonu BiH ili mjere koje su izrekli sudovi u BiH ukoliko je Sud BiH ustupio predmet tome sudu.

(5) O pitanjima iz svoje nadležnosti Neovisno povjerenstvo odlučuje, postupa i provodi aktivnosti sukladno Ustavu BiH, međunarodnim pravnim instrumentima kojima se uređuju ljudska prava i temeljne slobode, prevencija i sprečavanje torture i drugih oblika nečovječnog i ponižavajućeg postupanja i kažnjavanja, Zakonu BiH o izvršenju kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera - pročišćeni tekst ("Službeni glasnik BiH", broj 12/10 – u daljnjem tekstu: Zakon), kao i podzakonskim aktima donesenim na temelju Zakona, Zakonu o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02 i 102/09) te drugim propisima, a po postupku i procedurama utvrđenim ovim Poslovníkom.

(6) O pitanjima iz svoje nadležnosti Neovisno povjerenstvo donosi: godišnji plan rada, financijski plan rada, godišnje izvješće o radu, izvješće o realizaciji financijskog plana, izvješće o stanju i činjenicama utvrđenim nakon posjeta i kontrole zavodima (ustanovama), odluke, zaključke i druge akte sukladno zakonu i ovome Poslovníku.

Članak 3.

(Sastav i imenovanje Neovisnog povjerenstva)

- (1) Sastav, imenovanje i mandat Neovisnog povjerenstva utvrđeni su Zakonom.
- (2) Neovisno povjerenstvo ima predsjednika i prvog i drugog zamjenika predsjednika.
- (3) Predsjednik i njegovi zamjenici su iz različitih konstitutivnih naroda u BiH.
- (4) Neovisno povjerenstvo ima tajnika koji obavlja administrativne i stručne tehničke poslove za njegove potrebe. Tajnika Neovisnog povjerenstva određuje Zajednička služba Tajništva Parlamentarne skupštine BiH.

Članak 4.

(Prestanak članstva u Neovisnom povjerenstvu)

- (1) Članstvo u Neovisnom povjerenstvu prestaje:
 - a) istekom mandata;
 - b) ostavkom člana Neovisnog povjerenstva;
 - c) u slučaju četiri uzastopna neopravdana izostanka sa sjednica;
 - d) u slučaju tri neopravdana uzastopna izostanka s kontrola koje se provode u zavodu ili drugoj ustanovi;

- e) u slučaju tri neopravdana uzastopna izostanka s edukacija i stručnog usavršavanja organiziranih za članove Neovisnog povjerenstva;
- f) u slučaju pet neopravdanih izostanaka u kalendarskoj godini, bez obzira je li izostanak uzrokovani razlozima iz toč. c), d) i e) ovoga stavka;
- g) ako nastupe okolnosti koji člana Neovisnog povjerenstva dovode u sukob interesa sukladno važećim propisima;
- h) ako član Neovisnog povjerenstva bude pravomoćno osuđen za neko kazneno djelo bez obzira na vrstu i visinu kazne, osim za kazneno djelo iz područja sigurnosti cestovnog prometa za koje nije izrečena bezuvjetna zatvorska kazna u trajanju duljem od šest mjeseci;
- i) ako član Neovisnog povjerenstva uslijed svoga zdravstvenog stanja nije u mogućnosti obavljati poslove iz djelokruga Neovisnog povjerenstva i
- j) smrću člana Neovisnog povjerenstva.

(2) Iznimno od odredaba stavka (1) točka a) ovoga članka, članovi Neovisnog povjerenstva obavljaju poslove u Neovisnom povjerenstvu dok ne budu izabrani njegovi novi članovi ili dok ono ne bude ponovno izabrano ili rekonstruirano.

(3) U slučaju iz stavka (1) točka b) ovoga članka, Neovisno povjerenstvo razmatra zahtjev za ostavku te, ukoliko utvrdi da postoje razlozi za ostavku ili je podnositelj dao neopozivu ostavku, prihvata ostavku nakon čega predsjednik Neovisnog povjerenstva dostavlja potrebnu dokumentaciju Parlamentarnoj skupštini BiH na razmatranje i odlučivanje.

(4) U slučaju iz stavka (1) toč. c), d), e), f), g), h) i i) ovoga članka, nakon što Neovisno povjerenstvo potvrdi okolnosti, dostavlja se prijedlog Parlamentarnoj skupštini BiH za razrješenje toga člana Neovisnog povjerenstva.

Članak 5. (Odnosi s javnošću i medijima)

- (1) Predsjednik Neovisnog povjerenstva, prvi i drugi zamjenik predsjednika brinu o ostvarivanju načela javnosti.
- (2) Izjave za javnost i medije daje predsjednik Neovisnog povjerenstva.
- (3) Prvi i drugi zamjenik mogu davati izjave za medije u slučajevima kada je predsjednik opravdano odsutan ili spriječen, a ovlastio ih je za davanje izjave.

POGLAVLJE II. NAČIN RADA I DJELOKRUG NEOVISNIOG POVJERENSTVA

Članak 6. (Zakazivanje sjednica)

- (1) Neovisno povjerenstvo zasjeda u Sarajevu, u zgradi Parlamentarne skupštine BiH, na adresi Trg BiH broj 1, u svojim uredima koje mu osigura za korištenje Zajedničko

povjerenstvo za administrativne poslove Tajništva Parlamentarne skupštine BiH, dok traje mandat Neovisnog povjerenstva.

(2) Vrijeme i mjesto održavanja sjednica Neovisnog povjerenstva određuje predsjednik Neovisnog povjerenstva, odnosno prvi ili drugi zamjenik predsjednika u slučaju kada je predsjednik opravdano spriječen.

(3) Po odluci predsjednika ili po potrebi, sjednice Neovisnog povjerenstva mogu se održati i na drugom mjestu.

(4) Poziv za sjednicu Neovisnog povjerenstva, s prijedlogom dnevnog reda, upućuje se članovima Neovisnog povjerenstva sedam dana prije dana održavanja sjednice.

(5) Predsjednik Neovisnog povjerenstva može, kada za to postoje opravdani razlozi, sazvati hitnu sjednicu bez pisanog poziva, a dnevni red za tu sjednicu može predložiti i na samoj sjednici.

(6) Poziv za sjednicu, s prijedlogom dnevnog reda i radnim materijalima, šalje se redovitom preporučenom ili elektroničkom poštom članovima Neovisnog povjerenstva na njihove adrese, a o načinu dostave poziva i materijala za sjednicu dogovara se tajnik sa svakim članom Neovisnog povjerenstva posebno.

(7) Članovi Neovisnog povjerenstva obvezni su biti nazočni zakazanim sjednicama Neovisnog povjerenstva. Ako nisu u mogućnosti biti nazočni sjednici, dužni su to najaviti predsjedniku Neovisnog povjerenstva najmanje dva dana prije održavanja zakazane sjednice, a samo u iznimno opravdanim slučajevima to mogu učiniti na dan održavanja sjednice.

(8) Na prvoj sljedećoj sjednici Neovisnog povjerenstva, član koji nije bio nazočan prošloj sjednici Neovisnog povjerenstva mora predložiti relevantne dokaze kojima potvrđuje razloge odsutnosti s prethodne sjednice Neovisnog povjerenstva.

(9) Sjednice Neovisnog povjerenstva održavat će se najmanje jednom mjesečno, u pravilu, posljednjeg četvrtka u mjesecu ili kada se ukaže opravdana potreba za njenim održavanjem.

(10) Sjednice Neovisnog povjerenstva mogu se tonski snimati.

Članak 7. (Upravljanje sjednicom)

(1) Sjednicom predsjednika predsjednik Neovisnog povjerenstva, odnosno prvi ili drugi zamjenik predsjednika kada ih za to ovlasti predsjednik ili kada je predsjednik Neovisnog povjerenstva opravdano spriječen biti nazočan sjednici.

(2) Članovi Neovisnog povjerenstva, kao i ostali sudionici u radu sjednice, mogu uzeti riječ po odobrenju predsjednika.

(3) Predsjednik daje riječ članovima i sudionicima u radu sjednice prema redoslijedu prijavljivanja.

(4) Članovi Neovisnog povjerenstva i drugi sudionici svoja izlaganja trebaju prilagoditi temi i značaju pitanja o kojima se vodi rasprava po utvrđenom dnevnom redu, te dati konkretne prijedloge za rješavanje određenih pitanja.

(5) Predsjednik vodi računa o tome da sudionik u raspravi neometano izlaže.

(6) Sudionik u raspravi koji se udalji od teme o kojoj se raspravlja u sklopu dnevnog reda, bit će upozoren. Ako se ogluši o upozorenje, predsjednik će mu oduzeti riječ.

Članak 8. (Kvorum i odlučivanje)

- (1) Najmanje tri člana Neovisnog povjerenstva čine kvorum.
- (2) Odluka Neovisnog povjerenstva važeća je ako za nju glasuje većina od ukupnoga broja članova Neovisnog povjerenstva. U zapisniku sjednice Neovisnog povjerenstva navodi se koliko je članova glasovalo "za", koliko je glasovalo "protiv" i koliko je ih bilo "suzdržano".
- (3) Svi članovi Neovisnog povjerenstva ravnopravno sudjeluju u raspravi o svakom pitanju koje se uvrsti u dnevni red sjednice.
- (4) Svaki član Neovisnog povjerenstva može izdvojiti svoje mišljenje i zahtijevati da se ono unese u zapisnik.

Članak 9. (Zapisnik)

- (1) Na sjednici Neovisnog povjerenstva vodi se zapisnik.
- (2) Zapisnik iz stavka (1) ovoga članka potpisuje predsjedatelj sjednicom i tajnik nakon što ga usvoji Neovisno povjerenstvo.
- (3) Tajnik Neovisnog povjerenstva dostavlja po jedan primjerak prijepisa zapisnika iz stavka (2) ovoga članka svakom članu Neovisnog povjerenstva.
- (4) Točnost i istovjetnost prijepisa s izvornikom zapisnika iz stavka (2) ovoga članka svojim potpisom potvrđuje tajnik Neovisnog povjerenstva.

Članak 10. (Način obavljanja poslova Neovisnog povjerenstva)

- (1) Poslove iz svoje nadležnosti propisane zakonom i međunarodnim pravnim instrumentima Neovisno povjerenstvo obavlja:
 - a) vanjskim, stručnim i nepristranim praćenjem rada Zavoda za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera BiH (državni zatvor), drugih zavoda i ustanova u kojima se izvršavaju kazne, pritvor i druge mjere izrečene u kaznenom postupku od Suda BiH, stranih sudova za djela predviđena kaznenim zakonom i međunarodnim ugovorom čija je potpisnica BiH ili drugi sud sukladno zakonu BiH;
 - b) praćenjem i utvrđivanjem uvjeta u kojima borave osobe koje izdržavaju kaznene sankcije, pritvor i druge mjere koje je u kaznenom postupku izrekao Sud BiH, strani sudovi za djela predviđena kaznenim zakonom i međunarodnim ugovorom čija je potpisnica BiH ili drugi sud sukladno zakonu BiH, te predlaganjem mjera i metoda za usklađivanje stanja s domaćim i međunarodnim standardima za izvršenje kaznenih sankcija;

c) praćenjem, kontrolom i utvrđivanjem razine poštivanja i ostvarivanja ljudskih prava i temeljnih sloboda sukladno zakonu i drugim propisima i odgovarajućim međunarodnim pravnim instrumentima kojima se regulira područje ljudskih prava, prevencija i sprečavanje mučenja, neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja osoba koje izdržavaju kaznene sankcije, pritvor i druge mjere koje je u kaznenom postupku izrekao Sud BiH, strani sudovi za djela predviđena kaznenim zakonom i međunarodnim ugovorom čija je potpisnica BiH ili drugi sud sukladno zakonu BiH;

d) praćenjem, kontrolom i utvrđivanjem razine ostvarivanja i poštivanja ljudskih prava osoba koje se nalaze u ekstradicijskom pritvoru;

e) održavanjem kontakata s međunarodnim, europskim, domaćim i drugim institucijama nadležnima za praćenje poštivanja i ostvarivanja ljudskih prava i temeljnih sloboda osoba iz toč. a), b), c) i d) ovoga stavka, sukladno zakonu i odgovarajućim međunarodnim pravnim instrumentima (npr. CPT - Europski odbor za sprečavanje mučenja i nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja i kažnjavanja i CAT- Odbor UN-a za sprečavanje mučenja i nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja i kažnjavanja, Institucija ombudsmana BiH i dr.), kao i s preventivnim mehanizmima drugih zemalja;

f) iniciranjem suvremenih mjera i metoda preodgoja, odgoja i edukacije zatvorske populacije, sukladno najboljoj praksi i metodama penološke andragogije i psihologije, a u cilju jedinstva odgojno-korektivnih utjecaja i što kvalitetnije i djelotvornije resocijalizacije osuđenika;

g) razmatranjem zahtjeva i pritužbi što ih na rad zavodske uprave i zavodskog osoblja, uvjete boravka i poštivanje ljudskih prava upućuju osobe koje izdržavaju zatvorske kazne, pritvor ili druge mjere, ili njihovi srodnici ili branitelj ukoliko sumnjaju da zatvorsko osoblje ne postupa profesionalno i korektno prema zatvorenicima i sukladno važećim propisima;

h) predlaganjem smjene, stegovnog i drugog procesuiranja upravnika, njegova zamjenika, pomoćnika i drugog rukovodnog osoblja zavoda i drugih ustanova u kojima se izvršavaju kaznene sankcije, mjere pritvora i druge mjere, ukoliko se utvrdi da ne postupaju sukladno važećim propisima kojima se reguliraju ta područja, odnosno područje ljudskih prava i sprečavanje mučenja, neljudskog i ponižavajućeg postupanja i kažnjavanja;

i) traženjem svih podataka od Suda BiH o pravomoćno osuđenim osobama na kazne zatvora, pritvora ili druge mjere, gdje te osobe izdržavaju kazne i druge mjere, koliko pravomoćno osuđenih osoba od Suda BiH nije upućeno na izdržavanje kazne ili druge mjere, zašto nisu upućene, kao i sve druge podatke koje po zahtjevu, a iz nadležnosti Neovisnog povjerenstva, treba dostaviti Sud BiH;

j) provedbom zajedničkih aktivnosti sa Sektorom za izvršenje kaznenih sankcija Ministarstva pravde BiH kada Neovisno povjerenstvo postupa sukladno čl. 46.-49. Zakona, a procijeni da je zajednička aktivnost učinkovitija;

k) traženjem svih podataka od Ministarstva pravde BiH iz područja izvršenja kaznenih sankcija, a koje bi mogle biti od značaja za pravilan i zakonit rad Neovisnog povjerenstva u provedbi njegovih nadležnosti i aktivnosti sukladno važećim domaćim propisima i međunarodnim pravnim instrumentima;

l) obradom podataka i vođenjem evidencija sukladno zakonu i drugim propisima u granicama svojih nadležnosti i

m) obavljanjem ostalih poslova reguliranih zakonom, drugim propisima, međunarodnim pravnim instrumentima i ovim Poslovníkom.

(2) Nadležnosti i aktivnosti iz stavka (1) ovoga članka obavljaju se na temelju plana rada i radnog naloga.

(3) Plan rada usvaja se na sjednici Neovisnog povjerenstva koja prethodi terminu nadzora ili posjeta iz članka 13. ovoga Poslovníka.

(4) Za realizaciju planiranih aktivnosti iz stavka (3) ovoga članka izdaje se radni nalog, koji potpisuje predsjednik Neovisnog povjerenstva ili jedan od zamjenika ukoliko je predsjednik opravdano spriječen.

(5) Oblik i sadržaj radnog naloga iz stavka (4) ovoga članka utvrđuje predsjednik Neovisnog povjerenstva.

Članak 11. (Predsjednik Neovisnog povjerenstva)

(1) Predsjednik Neovisnog povjerenstva:

a) predstavlja Neovisno povjerenstvo;

b) priprema nacrt poslovníka o radu Neovisnog povjerenstva te druge opće akte iz njegovog djelokruga;

c) priprema nacrt godišnjeg plana rada Neovisnog povjerenstva;

(d) priprema nacrt financijskog plana Neovisnog povjerenstva i, nakon što ga potvrdi Neovisno povjerenstvo, prosljeđuje Zajedničkom povjerenstvu za administrativne poslove Parlamentarne skupštine BiH;

e) saziva sjednice Neovisnog povjerenstva;

f) upravlja radom Neovisnog povjerenstva, usmjerava i koordinira obavljanje poslova iz njegove nadležnosti;

g) podnosi godišnje izvješće o radu Neovisnog povjerenstva Parlamentarnoj skupštini BiH, nakon što ga usvoji Neovisno povjerenstvo, te posebna i izvanredna izvješća po potrebi ili na zahtjev Parlamentarne skupštine BiH;

h) podnosi izvješće o realizaciji financijskog plana Neovisnog povjerenstva Zajedničkom povjerenstvu za administrativne poslove Parlamentarne skupštine BiH, nakon što ga usvoji Neovisno povjerenstvo;

i) podnosi izvješća iz točke g) ovoga stavka Vijeću ministara BiH i Predsjedništvu BiH, na njihov zahtjev, uz prethodno pribavljenu suglasnost predsjedatelja domova Parlamentarne skupštine BiH;

j) ostvaruje kontakte i komunikaciju u sklopu međunarodne suradnje iz nadležnosti Neovisnog povjerenstva;

k) komunicira s drugim tijelima, institucijama ili pojedincima u vezi s obavljanjem poslova iz nadležnosti Neovisnog povjerenstva;

l) potpisuje akte koje donosi Neovisno povjerenstvo te radne naloge iz članka 10. stavak (4) ovoga Poslovnika;

m) obavlja druge dužnosti propisane zakonom, ovim Poslovníkom, drugim propisima, odlukama ili zaključcima Neovisnog povjerenstva;

n) odgovoran je za zakonitost rada Neovisnog povjerenstva.

(2) Kada jedan od zamjenika predsjednika obavlja dužnost predsjednika uslijed opravdane odsutnosti ili spriječenosti predsjednika Neovisnog povjerenstva, na njega se u cijelosti primjenjuju odredbe stavka (1) ovoga članka i članka 12. ovoga Poslovnika.

Članak 12.

(Dužnosti i obveze članova Neovisnog povjerenstva)

Osim opće dužnosti pridržavanja u svome radu Ustava BiH, zakona i drugih propisa, javnog reda i morala i odredaba ovoga Poslovnika, svi članovi Neovisnog povjerenstva imaju i sljedeće obveze:

- a) u svakoj prilici suzdržavati se od bilo kakvih aktivnosti kojima bi se mogao narušiti ugled države BiH i Neovisnog povjerenstva, te ugroziti njihov ili dignitet bilo koje druge osobe;
- b) pri obavljanju povjerenih im poslova ili poslova koje obavljaju zajednički s ostalim članovima Neovisnog povjerenstva ili drugim osobama, ponašati se s najvišim stupnjem osobnog i međusobnog uvažavanja i poštivanja, ujedno poštivajući načela profesionalne etike i nepristranosti, učinkovitosti, ekonomičnosti i materijalne istine;
- c) pri obavljanju poslova iz nadležnosti Neovisnog povjerenstva ne mogu niti smiju zastupati, interpretirati ili komentirati bilo koje političke ili stranačke stavove, javno ili prikriveno;
- d) najviši prioritet u radu članova Neovisnog povjerenstva treba biti utvrđivanje materijalne istine o stanju i uvjetima boravka u zavodima i drugim ustanovama u kojima se izdržavaju kaznene sankcije koje su izrekli sudovi iz članka 1. ovoga Poslovnika, stupanj poštivanja ljudskih prava osoba koje izdržavaju te sankcije, te poduzimanje svih raspoloživih mjera za usklađivanje stanja iz ovoga područja, u što većoj mjeri, s međunarodnim i domaćim propisima i standardima kojima se regulira područje izvršenja kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera.

POGLAVLJE III. POSEBNE ODREDBE O RADU NEOVISNOG POVJERENSTVA

Članak 13. (Posjeti i nadzor)

(1) Sustav posjeta i nadzora jest preventivni izvansudski mehanizam kontrole i jačanja svijesti o potrebi poštivanja ljudskih prava, sprečavanja mučenja, neljudskog ili ponižavajućeg ponašanja i kažnjavanja osoba u zavodima u kojima se izdržavaju kazne i mjere koje su u kaznenom postupku izrekli sudovi iz članka 1. ovoga Poslovnika.

(2) Neovisno povjerenstvo putem planiranog sustava najavljenih i nenajavljenih posjeta, samostalno i u suradnji s drugim tijelima, provodi nadzor i provjerava postupanje prema osobama lišenim slobode, kao i osobama koje izdržavaju druge mjere izrečene u kaznenom postupku, kako bi se osigurala zaštita temeljnih prava i sloboda tih osoba.

(3) Neovisno povjerenstvo obavlja posjete, u pravilu, u punom sastavu.

(4) Iznimno od stavka (3) ovoga članka, posjete mogu obavljati najmanje tri člana Neovisnog povjerenstva uz uvjet da je ispoštovana nacionalna ravnoteža.

(5) Dinamika i subjekti iz st. (1) i (2) ovoga članka utvrđuju se godišnjim planom rada Neovisnog povjerenstva, a po potrebi se mogu utvrđivati i mjesečnim planovima rada.

Članak 14.

(Obveza suradnje, pružanja podataka i omogućavanja pristupa)

(1) Zavod odnosno uprava zavoda ili druge ustanove u kojima se izdržava kazna ili neka od izrečenih mjera u kaznenom postupku dužna je bez rezerve surađivati s Neovisnim povjerenstvom.

(2) Zavod odnosno uprava zavoda ili druge ustanove u kojima se izdržava kazna ili neka od mjera izrečenih u kaznenom postupku dužna je članovima Neovisnog povjerenstva:

a) osigurati pristup svim prostorijama i mjestima na kojima se nalaze osobe lišene slobode ili izdržavaju neku drugu mjeru, te pravo na kretanje bez ograničenja;

b) pružiti potpune podatke o mjestima na kojima se nalaze osobe koje izdržavaju kaznu ili neku drugu mjeru u toj ustanovi;

c) osigurati neograničen pristup osobama koje su lišene slobode ili izdržavaju neku drugu mjeru, a u cilju neometanog obavljanja razgovora s tim osobama;

d) dati na uvid propisane evidencije, materijale i druge podatke koje ima na raspolaganju, a potrebni su Neovisnom povjerenstvu za obavljanje poslova iz njegove nadležnosti;

e) osigurati i omogućiti komunikaciju s bilo kim od osoblja zavoda za koga se smatra da može dati relevantne podatke koji su predmetom interesa Neovisnog povjerenstva.

(3) Neovisno povjerenstvo odnosno njegovi članovi mogu slobodno komunicirati sa svakom osobom za koju smatraju da može dati valjane podatke.

Članak 15.

(Ograničenja)

(1) Najavljen ili nenajavljen posjet Neovisnog povjerenstva odgađa se u slučaju:

a) ozbiljne, predvidive i skore prijetnje nacionalnoj obrani i sigurnosti;

b) težih i trajnijih oblika narušavanja javnog reda i mira u područjima gdje se nalaze zavodi ili ustanove u kojima osobe lišene slobode izdržavaju druge mjere izrečene u kaznenom postupku, ili se nalaze u ekstradicijском pritvoru;

- c) ozbiljnih nereda na mjestima gdje se nalaze osobe lišene slobode, ili izdržavaju druge mjere, ili se nalaze u ekstradicijskom pritvoru;
 - d) ugrožavanja javnog zdravlja ili epidemija;
 - e) ukoliko je osoba koja je trebala biti predmetom interesa Neovisnog povjerenstva pod hitnom policijsko-tužiteljskom obradom zbog počinjenja teškog kaznenog djela i
 - f) elementarnih nepogoda širih razmjera.
- (2) Nakon prestanka razloga iz stavka (1) ovoga članka ponovno se uspostavlja kontrolno-nadzorna funkcija Neovisnog povjerenstva sa svim ovlastima iz čl. 46. i 48. Zakona i čl. 10. i 14. st. (2) i (3) ovoga Poslovnika, u odnosu na subjekt koji je predmetom kontrole.

Članak 16. (Izvješća)

- (1) Nakon obavljenog posjeta i kontrole Neovisno povjerenstvo sastavlja izvješće o stanju i utvrđenim činjenicama, ujedno navodeći eventualne primjedbe što ih je stavila uprava zavoda ili druge ustanove u kojoj se izdržavaju kazne i mjere koje su izrekli u kaznenom postupku sudovi iz članka 1. ovoga Poslovnika.
- (2) Primjerak izvješća dostavlja se zavodu odnosno ustanovi za izvršenje drugih mjera, s nalogima i preporukama kako da otklone uočene nedostatke i nepravilnosti.
- (3) Jedan primjerak izvješća dostavlja se Ministarstvu pravde BiH.
- (4) Po potrebi ili na zahtjev, jedan primjerak izvješća dostavlja se predsjedateljima domova Parlamentarne skupštine BiH, parlamentarnim povjerenstvima, Vijeću ministara BiH i Predsjedništvu BiH.

Članak 17. (Povjerljivost)

- (1) Podaci i informacije koji se prikupe tijekom kontrole, te sadržaj obavljenih razgovora s osobama lišenim slobode koje izdržavaju druge mjere izrečene u kaznenom postupku ili se nalaze u ekstradicijskom pritvoru, kao i s drugim osobama koje su mogle dati relevantne podatke, povjerljive su naravi.
- (2) Neovisno povjerenstvo, po potrebi, objavljuje izvješće zajedno s eventualnim primjedbama što ih je stavila uprava zavoda ili uprava ustanove u kojoj se izdržavaju druge mjere, ukoliko to kontrolirana stranka želi.
- (3) Osobni podaci ne objavljuju se bez izričite suglasnosti i dopuštenja osoba s kojima je obavljen razgovor.

Članak 18. (Obveza čuvanja podataka i informacija)

- (1) Članovi i tajnik Neovisnog povjerenstva dužni su čuvati sve podatke i informacije do kojih su došli tijekom rada u Neovisnom povjerenstvu, a osobito podatke i informacije povjerljive naravi.

(2) Obveza čuvanja podataka i informacija iz stavka (1) ovoga članka odnosi se i na vrijeme dok traje i nakon što prestane mandat u Neovisnom povjerenstvu.

(3) Članovi i tajnik Neovisnog povjerenstva odgovorni su u slučaju odavanja podataka sukladno Zakonu o zaštiti osobnih podataka ("Službeni glasnik BiH", broj 49/06), Zakonu o zaštiti tajnih podataka ("Službeni glasnik BiH", br. 54/05 i 12/09), kao i propisa donesenih na temelju ovih zakona.

4) Parlamentarna skupština BiH u opravdanim slučajevima može odlučiti da oslobodi članove Neovisnog povjerenstva obveze čuvanja tajnosti podataka i informacija iz st. (1) i (2) ovoga članka.

Članak 19. (Razmatranje zahtjeva i pritužbi)

(1) Neovisno povjerenstvo može razmatrati zahtjeve i pritužbe na rad zavodske uprave i zavodskog osoblja, uvjeta boravka i poštivanja ljudskih prava što ih upućuju osobe koje izdržavaju zatvorske kazne, pritvor ili druge mjere, ili njihovi srodnici ili branitelj ukoliko sumnjaju da zavodsko osoblje ne postupa korektno prema zatvorenicima i sukladno važećim propisima.

(2) Ako Neovisno povjerenstvo utvrdi da su zahtjevi ili pritužbe iz stavka (1) ovoga članka osnovani, zaključak o tome dostavlja nadležnim ministarstvima radi poduzimanja odgovarajućih mjera.

(3) Ako zahtjev ili pritužba iz stavka (1) ovoga članka nisu osnovani, Neovisno povjerenstvo svojim ih zaključkom odbacuje kao neosnovane.

(4) Ako se iz sadržaja zahtjeva ili pritužbe iz stavka (1) ovoga članka može zaključiti da sadrže podatke koji bi mogli biti predmetom interesa nekog tijela, Neovisno povjerenstvo o tome obavještava to tijelo.

Članak 20. (Iniciranje pokretanja stegovnog postupka)

(1) Ako Neovisno povjerenstvo dođe do saznanja da je upravnik zavoda, njegov zamjenik, pomoćnik ili netko od rukovodnog zavodskog osoblja počinio ili se može osnovano sumnjati da je počinio težu povredu službene dužnosti, inicijativu za pokretanje stegovnog postupka dostavlja nadležnom stegovnom povjerenstvu, te ujedno obavještava Ministarstvo pravde BiH.

(2) Ako djelo odnosno povreda iz stavka (1) ovoga članka sadrži i obilježja kaznenog djela, Neovisno povjerenstvo o tome obavještava tužiteljstvo.

Članak 21. (Predlaganje smjene)

(1) Ukoliko se tijekom provođenja aktivnosti iz članka 10. stavka (1) toč. a), b), c) i d) ovoga Poslovnika dođe do podataka da upravnik zavoda ili ustanove, njegov zamjenik ili pomoćnik ne obavljaju dužnost sukladno važećim propisima, Neovisno povjerenstvo obavještava nadležno Ministarstvo pravde BiH i može predložiti, osim provedbe drugih mjera, njihovu smjenu.

(2) Neovisno povjerenstvo može, na vlastitu inicijativu ili na inicijativu bilo kojeg tijela vlasti u BiH, a kada to ocijeni opravdanim, predložiti suspenziju i smjenu

upravnika i zamjenika upravnika zavoda, kao i njihovih suradnika, ukoliko poslove ne obavljaju sukladno važećim propisima.

POGLAVLJE IV. TEHNIČKA PITANJA ZNAČAJNA ZA RAD NEOVISNOG POVJERENSTVA

Članak 22.

(Nazočnost trećih osoba sjednicama)

(1) Sjednici Neovisnog povjerenstva mogu biti nazočne osobe koje pozove predsjednik Neovisnog povjerenstva ili ranije najavljene osobe.

(2) Neovisno povjerenstvo može odlučiti da osobe iz stavka (1) ovoga članka mogu biti nazočne sjednici Neovisnog povjerenstva u dijelu koji se odnosi na raspravu i rad za koji imaju pravni interes, dok ne mogu biti nazočni sjednici Neovisnog povjerenstva u dijelu kada se raspravlja i odlučuje o pitanjima iz nadležnosti rada Neovisnog povjerenstva koja su povjerljivog karaktera ili kada se glasuje o određenim pitanjima iz nadležnosti Neovisnog povjerenstva.

(3) Na poziv Neovisnog povjerenstva, u radu mogu sudjelovati stručne osobe i stručnjaci iz institucija BiH, kao i znanstveni djelatnici radi davanja stručnih obrazloženja i objašnjenja, te predstavnici međunarodnih organizacija koje djeluju u BiH, bez prava odlučivanja.

Članak 23.

(Posebna prava Neovisnog povjerenstva)

(1) Neovisno povjerenstvo ima pravo tražiti od povjerenstava Parlamentarne skupštine BiH, Vijeća ministara BiH, Ministarstva sigurnosti BiH i njegovih upravnih i samostalnih organizacija i agencija, Ministarstva pravde BiH i Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH, kao i od drugih ministarstava i tijela, informacije i obavijesti koje su mu potrebne za rad, te druge podatke kojima raspolažu ili su ih navedena tijela dužna prikupljati ili evidentirati.

(2) Članovi Neovisnog povjerenstva, po ovlasti predsjednika, u svrhu prikupljanja informacija i obavijesti iz stavka (1) ovoga članka mogu posjetiti navedena tijela i ostvariti uvid u odgovarajuća izvješća, dokumente, predmete, evidencije, te u druge materijale za koje cijene da bi mogli biti relevantnima, a ne tretira ih Zakon o zaštiti tajnih podataka.

Članak 24.

(Potpora u radu Neovisnog povjerenstva)

Zajednička služba Tajništva Parlamentarne skupštine BiH pruža svu potrebnu administrativno-tehničku i materijalno-financijsku potporu tako što osigurava sva potrebna sredstva za rad Neovisnog povjerenstva i njegovih članova, tiskanje i distribuciju evidencija propisanih ovim Poslovníkom, naručuje izradu pečata Neovisnog povjerenstva, te poduzima druge potrebne mjere od značaja za neometan rad Neovisnog povjerenstva.

Članak 25.

(Suradnja i pružanje pomoći Neovisnom povjerenstvu)

Tijela uprave i druge institucije BiH kao i druga odgovarajuća tijela u BiH dužni su surađivati s Neovisnim povjerenstvom i pružati svu potrebnu pomoć u obavljanju

poslova iz njegove nadležnosti, sukladno Zakonu, međunarodnim pravnim instrumentima, drugim propisima i ovome Poslovniku.

Članak 26.

(Memorandum i pečat)

- (1) Za korespondenciju, u granicama svojih nadležnosti, Neovisno povjerenstvo koristi memorandum Parlamentarne skupštine BiH na kojemu je upisan puni naziv Neovisnog povjerenstva na srpskom, bosanskom i hrvatskom jeziku, ćiriličnim i latiničnim pismom.
- (2) Za ovjeru zapisnika, izvješća, odluka, zaključaka, rješenja i drugih službenih akata Neovisno povjerenstvo rabi pečat Parlamentarne skupštine BiH.
- (3) Pečatom se ovjerava potpis predsjednika Neovisnog povjerenstva, a potpisi prvog i drugog zamjenika po ovlasti predsjednika.
- (4) Iznimno od odredaba stavka (3) ovoga članka, po prethodnom odobrenju predsjednika Neovisnog povjerenstva, pečat mogu koristiti i drugi članovi Neovisnog povjerenstva kada obavljaju kontrolu i provode nadležnosti iz čl. 46. i 48. Zakona, čl. 71.-89. Zakona o upravi BiH i čl. 10. i 14. ovoga Poslovnika, a radi ovjere zapisnika o utvrđenom stanju i rješenja o naloženim mjerama i rokovima za otklanjanje uočenih nepravilnosti i nedostataka.

Članak 27.

(Uredsko poslovanje, evidencije i obrada podataka)

- (1) Tajnik Neovisnog povjerenstva dužan je ustrojiti i voditi knjigu protokola, dostavne knjige te druge propisane knjige i evidencije kako bi se uredsko poslovanje Neovisnog povjerenstva u cijelosti uskladilo i odvijalo prema odredbama Naputka o uredskom poslovanju u institucijama BiH.
- (2) Tajnik Neovisnog povjerenstva dužan je ustrojiti i voditi sljedeće evidencije o:
 - a) obavljenim kontrolama u zavodima i drugim ustanovama u kojima se izvršavaju kaznene sankcije i druge mjere koje su izrekli sudovi iz članka 1. ovoga Poslovnika;
 - b) zahtjevima i pritužbama osoba koje izdržavaju kazne koje su izrekli sudovi iz članka 1. ovoga Poslovnika, članova njihovih obitelji ili branitelja;
 - c) radnim nalogima za obavljanje kontrole;
 - d) izvješćima o obavljenim kontrolama;
 - e) dostavljenim prijedlozima za pokretanje stegovnih postupaka, suspenzije i smjene zavodske uprave i zavodskog osoblja;
 - f) zaduženim pečatima i
 - g) službenim iskaznicama.
- (3) Oblik i sadržaj evidencija iz stavka (2) ovoga članka, osim evidencija iz toč. f) i g) stavka (2) ovoga članka, odlukom o evidencijama i njihovom vođenju uređuje predsjednik Neovisnog povjerenstva.
- (4) Obrada i pohrana podataka do kojih Neovisno povjerenstvo dođe u svome radu obavljaju se sukladno važećim propisima koji se odnose na zaštitu osobnih i tajnih

podataka, odredbama o obavljanju uredskog poslovanja, te propisima koji se odnose na arhivsku građu BiH.

Članak 28.

(Sredstva za rad i materijalno-financijsko poslovanje Neovisnog povjerenstva)

- (1) Sredstva za rad Neovisnog povjerenstva osiguravaju se iz proračuna institucija BiH sukladno financijskom planu iz članka 11. stavak (1) točka d) ovoga Poslovnika.
- (2) Materijalno-financijsko poslovanje Neovisnog povjerenstva odvija se sukladno važećim propisima kojima se regulira ovo područje na razini institucija BiH.
- (3) Materijalno-financijsko poslovanje za potrebe Neovisnog povjerenstva obavlja Zajednička služba Tajništva Parlamentarne skupštine BiH.

Članak 29.

(Naknade za rad članova Neovisnog povjerenstva)

Članovi Neovisnog povjerenstva imaju pravo na stalnu i redovitu mjesečnu naknadu te druga materijalna prava i primanja u visini koju odredi Zajedničko povjerenstvo za administrativne poslove Parlamentarne skupštine BiH.

POGLAVLJE IV. ISKAZNICA ČLANOVA NEOVISNOG POVJERENSTVA

Članak 30.

(Iskaznica članova Neovisnog povjerenstva)

- (1) Članovi Neovisnog povjerenstva imaju iskaznicu koja važi do isteka mandata, odnosno do izbora novog Neovisnog povjerenstva, ponovnog izbora ili rekonstrukcije postojećeg Neovisnog povjerenstva.
- (2) U iskaznici se navode ovlasti članova Neovisnog povjerenstva sukladno čl. 46. i 48. Zakona, odredbama Zakona o upravi BiH kojima je propisan inspekcijski nadzor, te odredbama članka 10. ovoga Poslovnika.
- (3) Iskaznica se može koristiti samo kada se, uz radni nalog, provode aktivnosti iz čl. 46.-49. Zakona i članka 10. ovoga Poslovnika ili kako bi se, u službenom postupanju i kontaktima, dokazalo svojstvo člana Neovisnog povjerenstva, te se u druge svrhe ne može i ne smije koristiti.
- (4) Tajnik Neovisnog povjerenstva vodi evidenciju o izdanim iskaznicama.

Članak 31.

(Dokazivanje svojstva člana Neovisnog povjerenstva)

Iskaznica se izdaje članovima Neovisnog povjerenstva koji njome dokazuju svojstvo člana i ovlasti koje imaju na temelju Zakona.

Članak 32.

(Sadržaj iskaznice)

- (1) **Prednja strana iskaznice sadrži:**

- a) tekst - zaglavlje: „Bosna i Hercegovina – Parlamentarna skupština – Neovisno povjerenstvo za praćenje uvjeta boravka u zavodima, postupanje i poštivanje ljudskih prava osoba nad kojima se izvršavaju kaznene sankcije i druge mjere koje je izrekao u kaznenom postupku Sud BiH, strani sudovi za djela predviđena Kaznenim zakonom ili međunarodnim ugovorom čija je potpisnica BiH ili drugi sud sukladno zakonu Bosne i Hercegovine“;
- b) grb Bosne i Hercegovine;
- c) prezime i ime nositelja;
- d) funkciju;
- e) fotografiju;
- f) potpis predsjednika Neovisnog povjerenstva;
- g) JMB (*ID bar code*);
- h) identifikacijski broj (slovna oznaka uz petoznamenasti broj);
- i) datum isteka važnosti iskaznice.

(2) Na poledini iskaznice tiska se sljedeći tekst:

"Nositelj ove iskaznice član je Neovisnog povjerenstva i ovlašten je izvršavati i obavljati poslove i zadatke propisane čl. 46. i 48. Zakona i čl. 10. i 14. Poslovnika o radu Neovisnog povjerenstva, odredbama Ustava BiH, Europske konvencije o sprečavanju mučenja, neljudskog ili ponižavajućeg ponašanja i kažnjavanja (Strasbourg, 1987. godine), drugih međunarodnih pravnih instrumenata, direktiva i preporuka Vijeća Europe kojima se štite i jačaju ljudska prava i temeljne slobode, te preveniraju i sprečavaju bilo koji oblici mučenja, nečovječnog i ponižavajućeg postupanja i kažnjavanja osoba koje izdržavaju kazne koje su izrekli sudovi iz članka 48. Zakona, kao i podzakonskim aktima donesenim na temelju Zakona."

(3) Iskaznica je bijele boje i dimenzija 120 x 80 milimetara.

(4) Izgled iskaznice prikazan je u Prilogu broj 1, koji je sastavni dio ovoga Poslovnika.

(5) Identifikacijski broj čine: tipska slovna oznaka *K* i redni broj iz evidencije iskaznica po redosljedu izdavanja, ispred kojega se dodaje odgovarajući broj nula kako bi se dobio petoznamenasti broj.

Članak 33.
(Izrada i izdavanje iskaznice)

(1) Zajednička služba Tajništva Parlamentarne skupštine BiH nadležna je naručiti izradu iskaznice.

(2) Iskaznica se izdaje članu Neovisnog povjerenstva nakon što ga imenuje Parlamentarna skupština BiH.

(3) Iskaznicu izdaje Zajednička služba Tajništva Parlamentarne skupštine BiH u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu Poslovnika.

Članak 34.
(Rok važenja iskaznice)

(1) Iskaznica se izdaje na rok od 5 godina od dana imenovanja, odnosno dok se ne imenuje novo Neovisno povjerenstvo.

(2) Ukoliko u roku iz stavka (1) ovoga članka ne bude izabrano novo ili ponovno izabrano postojeće Neovisno povjerenstvo, iskaznica važi do izbora novog, ponovnog izbora ili rekonstrukcije starog Neovisnog povjerenstva.

(3) Osim u slučaju iz stavka (1) ovoga članka, iskaznica prestaje važiti kada na bilo koji način prestane članstvo u Neovisnom povjerenstvu, o čemu se obavještavaju nadležna tijela i institucije.

Članak 35.

(Izdavanje nove iskaznice)

(1) Nova iskaznica izdaje se i prije isteka roka iz članka 34. stavka (1) ovoga Poslovnika ako je došlo do promjena osobnog izgleda nositelja koje bi znatno otežale identifikaciju člana Neovisnog povjerenstva.

(2) U slučaju kada je iskaznica oštećena u tolikoj mjeri da nije pogodna za uporabu i dokazivanje svojstva člana Neovisnog povjerenstva, oštećena službena iskaznica se zamjenjuje.

(3) Izdavanje nove iskaznice obavlja se istodobno s povlačenjem iz uporabe iskaznice koju je do tada koristio član Neovisnog povjerenstva.

(4) Zamjena iz st. (1) i (2) ovoga članka obavlja se po odobrenju predsjednika Neovisnog povjerenstva, a na obrazloženi pisani zahtjev člana Neovisnog povjerenstva.

Članak 36.

(Dužnost obavještavanja u slučaju gubitka ili nestanka iskaznice)

(1) Ako član Neovisnog povjerenstva na bilo način ostane bez službene iskaznice, dužan je o tome odmah, a najkasnije u roku od tri dana, obavijestiti predsjednika Neovisnog povjerenstva ili jednog od zamjenika ukoliko je predsjednik odsutan, te sastaviti kratku zabilješku o okolnostima pod kojima se to dogodilo.

(2) U slučaju iz stavka (1) ovoga članka, izdavanje nove iskaznice obavlja se nakon što se predmetni dokument oglasi nevažećim u "Službenom glasniku BiH".

(3) Iskaznica koja se izdaje umjesto izgubljene ili nestale službene iskaznice izdaje se pod novim identifikacijskim brojem.

Članak 37.

(Dužnost vraćanja službene iskaznice)

(1) Član Neovisnog povjerenstva dužan je vratiti iskaznicu tajniku Neovisnog povjerenstva najkasnije u roku od 30 dana od dana:

- a) isteka mandata na koji je imenovan, odnosno nakon imenovanja novog ili ponovnog izbora ili rekonstrukcije starog Neovisnog povjerenstva,
- b) nastupanja drugih razloga zbog kojih mu je prestalo članstvo u Neovisnom povjerenstvu.

(2) U slučaju smrti člana Neovisnog povjerenstva, iskaznicu su dužni vratiti srodnici preminuloga u roku iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 38.

(Uništenje službenih iskaznica i zapisnik)

(1) Iskaznice koje su, iz bilo kojeg razloga, povučene iz uporabe uništava tročlano povjerenstvo koje formira Zajednička služba Tajništva Parlamentarne skupštine BiH. Jedan od članova povjerenstva za uništenje povučenih službenih iskaznica je tajnik Neovisnog povjerenstva.

(2) O uništenju iskaznica iz stavka (1) ovoga članka sastavlja se zapisnik.

(3) Primjerak zapisnika o uništenju čuva se u arhivi Neovisnog povjerenstva.

Članak 39.

(Evidencija iskaznica)

(1) Tajnik Neovisnog povjerenstva vodi evidenciju o izdanim iskaznicama.

(2) Evidencija iz stavka (1) ovoga članka sadrži:

- a) redni broj;
- b) identifikacijski broj;
- c) prezime i ime člana Neovisnog povjerenstva;
- d) JMB;
- e) funkciju koju član ima u Neovisnom povjerenstvu;
- f) datum izdavanja;
- g) datum razduženja i
- h) napomenu.

(3) Evidencija iz stavka (1) ovoga članka ujedno je i evidencija o izrađenim i razduženim iskaznicama članova Neovisnog povjerenstva.

(4) Evidencija se zaključuje sukladno propisima o vođenju uredskog poslovanja.

Članak 40.

(Jezik i pismo)

(1) Svi tekstovi na iskaznici otiskani su na srpskom jeziku, bosanskom jeziku i hrvatskom jeziku, latiničnim i ćirilničnim pismom.

(2) Iznimno od odredaba stavka (1) ovoga članka, a zbog opsežnosti tekstualnog sadržaja iskaznice, svaki član Neovisnog povjerenstva se, prije izrade službene iskaznice, opredjeljuje za jezik i pismo na kojem će mu biti tiskan tekst službene iskaznice.

POGLAVLJE V. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 41.

(Posebna pitanja)

- (1) Pitanja koja nisu regulirana ovim Poslovníkom mogu se uređivati odlukom i zaključkom Neovisnog povjerenstva sukladno važećim propisima BiH i međunarodnim pravnim instrumentima iz područja poštivanja ljudskih prava, prevencije i sprečavanja mučenja, neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili

kažnjavanja osoba lišenih slobode i osoba koje izdržavaju druge mjere koje su izrekli sudovi iz članka 1. ovoga Poslovnika.

(2) Izmjene i dopune Poslovnika obavljaju se na način predviđen za njegovo donošenje.

Članak 42.
(Stupanje na snagu Poslovnika)

Ovaj Poslovnik stupa na snagu danom objave u „Službenom glasniku BiH“.

Broj: _____

Sarajevo, _____ . godine

PREDSJEDNIK NEOVISNOG POVJERENSTVA

Dr. sc. Mile Lasić, v.r.